

Drammen Fjernvarme AS
Jacob Borchs Gate 5
3012 Drammen

Saksbehandler, innvalgstelefon
Andreas Røed, 32266614

Vedtak om tillatelse etter forurensningsloven til mudring i Drammenselva i forbindelse med etablering av sjøvannsledning

Statsforvalteren i Oslo og Viken har ferdigbehandlet søknaden fra Drammen Fjernvarme AS, og gir tillatelse til mudring i Drammenselva (gbnr. 113/1167) i Drammen kommune.

Tillatelse med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Drammen Fjernvarme AS skal betale kr. 35 000,- for behandling av søknaden.

Vedtaket om tillatelse og gebyrfastsettelse kan påklages av berørte parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker.

Statsforvalteren i Oslo og Viken viser til søknad om tillatelse etter forurensningsloven¹ fra Drammen Fjernvarme AS datert 14. september 2021, der det søkes om tillatelse til mudring i Drammenselva (gbnr. 113/1167) i Drammen kommune. Det vises også til tilleggsopplysninger av 30. november 2021.

Søknad

I Bragernesløpet i Drammenselva ligger det en sjøvannsledning som ble lagt i 2010/2011. Denne henter sjøvann til varmpumper i Brakerøya energisentral, der sjøvannet benyttes til å produsere fjernvarme. I forbindelse med utviklingen av området og bygging av blant annet nytt sykehus i Drammen og Helseparken, skal kapasiteten på fjernvarme- og kjøling økes. For å øke kapasiteten må det legges en ny sjøvannsledning, som er planlagt lagt i samme område som den eksisterende ledningen.

I forbindelse med etablering av sjøvannsledningen søker Drammen Fjernvarme om tillatelse til mudring av inntil 150 m³ masser innenfor ca. 30 m² i Bragernesløpet. Arbeidene er planlagt gjennomført med gravemaskin fra land. Som alternativ til å grave hele traseen for sjøvannsledningen, er det valgt en løsning som innebærer senkning av rør på elvebunnen. Dette resulterer i at det kun skal graves i området ved ilandføring.

¹ L13.03.1981 nr. 6 Lov om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven).

Det er gjennomført sedimentundersøkelser langs traseen for sjøvannsledningen som viser at sedimentet er forurenset med blant annet PAH-forbindelser og kvikksølv. Overskuddsmasser fra gravearbeider skal leveres til godkjent mottak.

Tiltakshaver planlegger å etablere en omsluttende siltgardin rundt anleggsområdet mens det pågår gravearbeider i elva eller strandsonen som kan medføre spredning av partikler til elva. Det er i tillegg lagt opp til å gjennomføre kontinuerlige turbiditetsmålinger ved gravearbeidene i elva.

Høring

Søknaden fra Drammen Fjernvarme AS har vært på høring i tidsrommet 26. november 2021 til 10. januar 2022, og ble kunngjort på Statsforvalteren sin nettside, jf. forurensningsforskriften § 36-8. Søknaden ble også forhåndsvarslet sakens parter (jf. § 36-6), og andre enn sakens parter som vedtaket kan angå (jf. § 36-7).

Det kom 5 uttalelser fra høringen. Høringsinnspillene var fra Norsk Maritimt Museum, Finn Gregersen, Drammen havn, Fiskeridirektoratet og Kystverket.

Nedenfor gjengis en oppsummering av høringsuttalelsene.

Norsk Maritimt Museum hadde ingen innvendinger til tiltaket.

Finn Gregersen viser til en naturtype i form av bløtbunnsområder i strandsonen (ID BM00078158) som potensielt kan bli påvirket av arbeidene med mudring i Brageresløpet. I Naturbase (2022) regnes bløtbunnsområdet som lokalt viktig. Denne naturtypen har Multiconsult undersøkt nærmere ved legging av sjøkabel mellom Brakerøya og Solumstrand. Den ytre delen av denne naturtypen har forekomst av både korsevjeblom (EN, direkte truet) og granntjernaks (EN, direkte truet), samt en nær truet art (glansglattkrans) og to sårbare arter (småvasskrans og dvergsivaks). Dette betyr at denne naturtypen har en nasjonal verdi og bør hensyntas i prosessen. Det er viktig å ikke destabilisere bløtbunnsområdet ved gravearbeidene.

Drammen Fjernvarme AS påpeker at naturtypen «bløtbunnsområde» er vurdert i søknaden, og at det er gjort ytterligere vurderinger med henhold til forekomst av naturtypen «undervannseng». De viktige naturtypene ligger ved utløpet av Nøstebukta, på grunt vann, ca. 0-2 m (1 m ved lavvann). Sjøvannsledningen vil legges dypere, og på det nærmeste vil det være ca. 20 m i luftlinje mellom undervannsengen og sjøvannsledningen. Sjøvannsledningen vil senkes loddrett ned på sjøbunnen uten nedgraving i området. Ettersom undervannsengen ligger grunt vil det ikke være båtaktivitet nær engen, da fartøy vil holde seg på dypere vann syd for undervannsengen. Gravearbeidene i strandsonen ved landinntaket, og mudringen på elvebunnen, vil begge være omsluttet av siltgardin, og foregå ca. 300 m oppstrøms den vestlige utbredelsen av deltaområdet/undervannsengen. Det vil også foregå kontinuerlig turbiditetsovervåkning mens arbeidene pågår. Drammen Fjernvarme AS vurderer disse avbøtende tiltakene som tilfredsstillende for å beskytte de nevnte naturtypene/artene, og påvirkningen anses som ubetydelig.

Drammen havn påpeker at alle tiltak som kan påvirke sikkerheten eller ferdselen i farvannet er søknadspålagt etter havne- og farvannsloven § 14. Tiltaksområdet ligger i kommunens sjøområde, utenfor hoved- og billed, og det er dermed lokal havnemyndighet som skal behandle en eventuell søknad etter havne- og farvannsloven.

Drammen havn mener det er viktig at mudringen foregår på en skånsom måte slik at oppvirvling av sedimenter blir minst mulig. Det påpekes også at det er viktig at seilingsbredden i Bragernesløpet opprettholdes under arbeidet, samt at sjøvannsledningen som legges også har kapasitet til å tilknytte det behovet bedriftene på Holmen har.

Drammen Fjernvarme AS bekrefter at søknad etter havne- og farvannsloven ble sendt 28.09.2021. Det påpekes videre at mudrearbeidene vil foregå på en skånsom måte, og det vil legges ut siltgardin som omslutter mudringsområdet når arbeidene pågår. Samtidig vil det gjennomføres kontinuerlig turbiditetsovervåkning som måler eventuell spredning av partikler.

Seilingsbredden vil ivaretas så godt som mulig, og utlegging av siltgardin og fremdrift vil avklares med Drammen havn i forkant av gjennomføringen. Det bekreftes at sjøvannsledningene vil ha nok kapasitet til fremtidig behov for varme og kjøling i hele Drammensområdet hvor Drammen Fjernvarme har konsesjon, inkludert Holmen.

Fiskeridirektoratet ser det som negativt at viktige naturverdier ødelegges eller at miljøgifter slippes ut eller spres i naturmiljøet hvor de akkumuleres i næringskjeden. Dette kan på sikt representere en potensiell fare for mennesker og dyr. Negative konsekvenser for viktige naturtyper og ressursområder vil i neste omgang være negativt for biologisk mangfold og rekruttering til beskattbare artsbestander for fiskeriene i området.

Bløtbunnsområder har en særlig verdi som beiteområder for både fugl og fisk. Bløtbunnsarter er i hovedsak stasjonære og påvirkes av faktorer direkte på de stedene hvor de befinner seg, og det er derfor viktig at forurensede sedimenter ikke spres til dette området slik at stoffene vil kunne inntas av matfisk eller andre arter lenger ned i næringskjeden. Ut fra oversendte dokumenter kan ikke Fiskeridirektoratet se at tiltaket vil ha direkte negativ påvirkning på deres interesser, men det er uansett viktig at arbeidene gjennomføres så skånsomt som mulig og at det tas hensyn til det lokalt viktige bløtbunnsområdet ved Brakerøya.

Drammen Fjernvarme AS tar innspill fra Fiskeridirektoratet til etterretning. For øvrig vises det til kommentarene til innspillene fra Finn Gregersen og Drammen Havn.

Kystverket gjør oppmerksom på at tiltaket er søknadspliktig etter havne- og farvannslovens § 14. Ettersom omsøkt tiltak ligger i kommunens sjøområde, utenfor hovedled og biled er det lokal havnemyndighet som skal behandle søknaden etter havne- og farvannsloven. Kystverket har ellers ingen vesentlige merknader til søknaden.

Drammen Fjernvarme AS bekrefter at søknad etter havne- og farvannsloven ble sendt 28.09.2021.

Lovgrunnlag og myndighet

Det aktuelle tiltaket krever tillatelse etter forurensningslovens bestemmelser, jf. forurensningsloven § 11, jf. § 16. Statsforvalteren har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet for arbeider som kan medføre forurensning i sjø, jf. rundskriv T-3/12.

Mudring fra land i sjø og vassdrag kan kreve en tillatelse etter forurensningsloven § 11 dersom tiltaket medfører fare for forurensning. Statsforvalteren er av den oppfatning at omsøkt tiltak medfører fare for forurensning, og vurderer derfor at tiltaket må reguleres med en tillatelse etter forurensningsloven § 11.

Statsforvalterens vurdering

Generelt

Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis og fastsetter vilkårene etter forurensningsloven § 16, legges det vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket, sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 femte ledd. Dette innebærer at det foretas en helhetlig vurdering der både forurensningshensyn, generelle miljøhensyn og alminnelige samfunnsmessige hensyn tas med i betraktningen. Ved fastsetting av vilkår har Statsforvalteren lagt vekt på hva som kan oppnås med de best tilgjengelige teknikker.

Statsforvalteren vurderer også saken på bakgrunn av søknaden, høringsuttalelsene og generelle krav til utslipp. Selv om forurensningen holdes innenfor fastsatte vilkår, plikter tiltakshaver å redusere sine utslipp og påvirkning på miljøet så langt det er rimelig uten urimelige kostnader. At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

For å følge opp vannforskriftens §§ 4 og 12 om miljømål for overflatevann, som sier at «*tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand*», settes det stadig strengere krav til utslipp til sjø og vassdrag. I tillegg til kravene i forurensningsregelverket og vannforskriftens § 4, skal alle saker som berører naturmangfold ifølge naturmangfoldloven § 7 vurderes etter prinsippene i §§ 8-12 i samme lov. Det skal fremgå i beslutningen hvordan disse prinsippene er vurdert og vektlagt i saken.

Tillatelsen fritar ikke tiltakshaver fra plikten til å innhente nødvendige tillatelser etter andre lover, eller plikten til å overholde bestemmelser og påbud som gis med hjemmel i slike lover.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven § 8 stiller krav om at offentlige beslutninger som berører naturmangfold skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse, økologisk tilstand og effekten av eventuelle påvirkninger.

I Miljødirektoratets database Naturbase (2022) ligger tiltaksområdet innenfor naturtypen *Drammenselva-Holmen* (BN00083552) som utgjør Drammenselvas deltaområde. Dette deltaområdet regnes som svært viktig for biologisk mangfold, da Drammenselvas utløp er et av de mest artsrike fiskeområdene i Norge. Det er registrert 42 fiskearter i Drammenselva og Drammensfjorden. Det er derfor av nasjonal betydning å bevare fjordbassenget og de nedre deler av Drammenselva som beite-, reproduksjons- og oppvekstområde for fisk. Området ligger i utløpet av Drammenselva, og er en delt holme dannet av elveavsetninger. I dag er Holmen bebygget, og utfyllinger av steinmasser har utvidet holmen mot fjordsiden. Ca. 90 % av vannmassene følger Strømsø siden og ca. 10 % følger Bragernessiden.

Det er også registrert et bløtbunnsområde i strandsonen (*Fjordparken* - BM00078158) rett nedstrøms tiltaksområdet som regnes som lokalt viktig. Som beskrevet i uttalelse fra Finn Gregersen forekommer det både korsevjeblom (EN, direkte truet), granntjernaks (EN, direkte truet), samt en nær truet art (glansglattkrans) og to sårbare arter (småvasskrans og dvergsvivaks) innenfor dette området.

Det er ikke registrert ytterligere arter av stor eller særlig stor forvaltningsinteresse i direkte tilknytning til tiltaksområdet, men laks og sjøørret vandrer både opp og ned Drammenselva.

På bakgrunn av kunnskapsgrunnlaget og føre-var prinsippet i naturmangfoldloven § 9, vurderer Statsforvalteren at vi har tilstrekkelig kunnskap om de mulige effektene av tiltaket til å beslutte om tillatelse skal gis. Av den grunn er det vårt syn at føre-var prinsippet ikke har nevneverdig relevans som retningslinje i denne saken. Statsforvalteren stiller likevel krav om at det skal etableres partikkelsperre rundt landtak for å begrense spredning av partikler ved gravearbeider i elv og i strandsonen. Statsforvalteren mener det er viktig å begrense forurensning fra arbeidene, først og fremst på grunn av de viktige naturverdiene i området. Det er viktig at partikkelsperre etableres på en slik måte at den ikke fungerer som et vandringshinder for fisk eller andre akvatiske organismer. Det stilles også krav om å gjennomføre kontinuerlige turbiditetsmålinger ved gravearbeider i vassdraget. Slik kan arbeidene stanses raskt dersom turbiditeten i vassdraget skulle bli for høy. For å ivareta forhold knyttet til rekreasjon og friluftsliv, stilles det i tillegg krav om at det ikke skal gjennomføres mudrearbeider i perioden mellom 15. mai og 15. september.

Vi mener det er viktig å fokusere på at alle tiltak i vann og vassdrag er med på å øke den samlede belastningen på en resipient og på det biologiske mangfoldet. Ved fastsetting av vilkår har derfor Statsforvalteren lagt vekt på prinsippet om samlet belastning, jf. naturmangfoldloven § 10. Området arbeidene skal gjennomføres i er under påvirkning av en rekke faktorer, deriblant avrenninger fra by, infrastruktur og transport, samt andre fysiske endringer. Det er derfor viktig å begrense påvirkningen av tiltaket i størst mulig grad.

Vi minner på at det er tiltakshaver som skal dekke kostnadene ved å unngå og begrense skade på naturmangfoldet, jf. naturmangfoldloven § 11. Tiltakshaver plikter også å benytte miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder slik at en unngår eller begrenser skadevirkninger på naturmangfoldet, jf. naturmangfoldloven § 12.

Vanntype og økologisk tilstand

I vannforvaltningsdatabasen Vann-Nett ligger tiltaksområdet i vannforekomsten *Drammenselva* (012-2399-R) som videre renner ut i *Drammensfjorden-indre* (0101020801-C). Drammenselva er karakterisert som en svært stor, kalkfattig og klar elv med «svært dårlig» økologisk tilstand. Årsaken til at Drammenselva har «svært dårlig» økologisk tilstand er at lakseparasitten *Gyrodactilus salaris* forekommer i vassdraget, samt at tettheten av lakseparr er lav. Den kjemiske tilstanden i Drammenselva er også registrert som «dårlig», og dette er i all hovedsak på grunn av påvisning av enkelte PAH-forbindelser som for eksempel benzo(a)pyren.

Drammensfjorden-indre er karakterisert som en sterkt ferskvannspåvirket fjord med «dårlig» økologisk tilstand. Det er de biologiske kvalitetselementene som gjør at *Drammensfjorden-indre* ikke oppnår «god» økologisk tilstand. Den kjemiske tilstanden i vannforekomsten er registrert som «dårlig» på grunn av påvisning av TBT, DDT og enkelte PAH-forbindelser i bunnsediment, samt påvisning av PFOS, bromerte difenyletere og kvikksølv i biota. Vannforekomsten er allerede i stor grad påvirket av diffuse avrenninger fra by/tettsted, transport og infrastruktur, samt fysiske endringer forårsaket av mudring og utfyllinger.

På bakgrunn av resipientens størrelse og tåleevne, og så fremt arbeidene gjennomføres i tråd med vilkårene i tillatelsen, vurderer Statsforvalteren at det kan gis tillatelse til det omsøkte tiltaket uten at dette medfører vesentlig risiko for forringelse av miljøtilstanden i Drammenselva, jf. vannforforskriftens §§ 4 og 12.

Forurensningens omfang

Fysiske tiltak i sjø i form av mudring påvirker vannmiljøet. En konsekvens av slike tiltak kan være at sediment virvles opp og at omkringliggende områder nedslammes. Mudring i forurenset sediment kan i tillegg medføre spredning av tungmetaller og organiske miljøgifter. Det er av nasjonal betydning å bevare fjordbassenget og de nedre deler av Drammenselva som beite-, reproduksjons- og oppvekstområde for fisk. Statsforvalteren mener derfor det er viktig at Drammen Fjernvarme AS etablerer et internkontrollsystem som sikrer at krav i tillatelsen overholdes, og at miljøgifter ikke spres i vannmiljøet.

Ettersom det er påvist at sedimentet i tiltaksområdet er forurenset, mener Statsforvalteren det er viktig at tiltakshaver gjennomfører avbøtende tiltak for å hindre partikkelspredning til vannmiljøet. Ved fysiske arbeider i vann skal det derfor gjennomføres turbiditetsmålinger under hele anleggsperioden. Turbiditeten skal måles ved en stasjon som er direkte påvirket av mudrearbeidene og ved en referansestasjon som ikke er påvirket av arbeidene. Hvis turbiditeten overstiger 10 NTU over referansenivået i 20 minutter, må arbeidene stanses til turbiditeten har gått ned under grenseverdien. Det tillates ikke mudring dersom turbiditetsmålerne er ute av drift. Statsforvalteren stiller også krav om at det skal etableres en omsluttende siltgardin rundt anleggsområdet mens det pågår gravearbeider i elva eller strandsonen.

Oppgravde masser fra sjø er å anse som et næringsavfall, jf. forurensningsloven § 27 a andre ledd. Det følger av forurensningsloven § 32 at næringsavfall skal bringes til lovlig avfallsanlegg eller gjennomgå gjenvinning, slik at det enten opphører å være avfall eller på annen måte kommer til nytte ved å erstatte materialer som ellers ville blitt brukt. På bakgrunn av at sedimentene som skal mudres er påvist forurenset med blant annet PAH-forbindelser og kvikksølv, stiller Statsforvalteren krav om at massene skal leveres til et godkjent mottak med tillatelse etter forurensningsloven. Dersom muddermassene skal avvannes, må det etableres systemer for å sikre at avvanningen ikke er til skade eller ulempe for miljøet. Dersom vann fra avvanning skal slippes tilbake til Drammenselva, må det slippes tilbake innenfor etablert partikkelsperre. Dette er viktig for å redusere ytterligere forurensning.

Tiltakshaver plikter å dokumentere hvor alle avfallsfraksjoner og overskuddsmasser er levert, og at eventuelt farlig avfall blir deklart gjennom www.avfallsdeklarerer.no.

Forhold til plan

I vedtak av 11. januar 2022 er det gitt dispensasjon etter plan- og bygningsloven § 21-4, jf. § 20-1 til å gjennomføre tiltaket.

Konklusjon

Vi har vurdert søknaden og lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Statsforvalteren gir på bakgrunn av dette tillatelse til Drammen Fjernvarme AS til mudring i Drammenselva i Drammen kommune. Det forutsettes at virksomheten drives i samsvar med vilkårene i tillatelsen og forurensningsregelverket for øvrig.

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren gir Drammen Fjernvarme AS tillatelse til mudring i Drammenselva ved gbnr. 113/1167 i Drammen kommune. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11. Det er satt vilkår til tillatelsen med hjemmel i § 16.

Statsforvalteren har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis, og ved fastsetting av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Tillatelsen med vilkår følger vedlagt dette brevet.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Vedtak om gebyr

Statsforvalteren viser til varsel om gebyr datert 24. januar 2022. Det ble varslet sats 6-5 som tilsvarer kr. 35 000 – 70 000,- for behandling av søknaden.

På bakgrunn av medgått ressursbruk vedtar Statsforvalteren at forurensningsforskriftens § 39-4 sats 6 kommer til anvendelse i denne saken. Drammen Fjernvarme AS skal derfor betale kr. 35 000,- for Statsforvalterens arbeid med tillatelsen. Hjemmel for vedtaket er forurensningsforskriften § 39-3, jf. § 39-4.

Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats. Herunder hører gjennomgang av søknaden, møter og korrespondanse med søker, høring av saken samt endelig ferdigstilling av tillatelsen. Innsats fra andre fagpersoner hos Statsforvalteren inngår også.

Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Klageadgang

Vedtaket, herunder plasseringen i gebyrklasse, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages. Ved klage på valg av gebyrsats skal tilsendt faktura betales til fristen. Miljødirektoratet vil refundere eventuelt overskytende beløp dersom klagen imøtekommes.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Andreas Røed
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Ragni Olsson
Kystverket
Fiskeridirektoratet
Finn Gregersen
John Vincent Haugen
Drammensregionens Interkommunale
Havnevesen

Tillatelse etter forurensningsloven til mudring i Drammenselva i forbindelse med etablering av sjøvannsledning

Tillatelsen er gitt i medhold av lov av 13. mars 1981 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 11 jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen.

Hvis tiltakshaver ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra tiltaket og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må tiltakshaver i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Tiltakshaver bør først kontakte forurensningsmyndigheten for å avklare behovet for slik endring.

Tillatelsen gjelder fra dags dato (*med forbud mot mudring i perioden 15.5-15.9*).

Bedriftsdata

Tiltakshaver	Drammen Fjernvarme AS
Tiltaksområde	Drammenselva (gbnr. 113/1167) i Drammen kommune
Postadresse	Jacob Borchs gate 5, 3012 Drammen
Org. nummer	980093875
NACE-kode og bransje	35.300 - Damp- og varmtvannsforsyning

Forurensningsmyndighetens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Saksnummer
2022.0135.T	3005.0535.01	2021/13938

Tillatelse første gang gitt: 22.02.2022	Tillatelse sist endret:
Andreas Røed rådgiver	Hilde Sundt Skålevåg seksjonssjef

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt	Beskrivelse

Innholdsfortegnelse

<i>Endringslogg</i>	1
1 Tillatelsens ramme.....	3
2 Generelle vilkår	3
2.1 Gjennomføring av tiltak	3
2.2 Sikring av tiltaksområdet.....	3
2.3 Varsling av tiltaksgjennomføring	3
2.4 Ansvar for overholdelse av vilkår i tillatelsen	3
2.5 Utslippsbegrensninger	4
2.6 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig	4
2.7 Endring av vilkår.....	4
2.8 Plikt til forebyggende vedlikehold.....	4
2.9 Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare	4
2.10 Internkontroll	4
2.11 Hensyn til friluftsliv og naturmiljø	5
2.12 Tilsyn	5
3 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning	5
3.1 Miljørisikoanalyse.....	5
3.2 Forebyggende tiltak	5
3.3 Etablering av beredskap.....	5
3.4 Varsling av akutt forurensning.....	6
4 Mudring	6
4.1 Gjennomføring av mudring	6
4.2 Håndtering av mudrede masser	6
5 Kontroll og overvåking	7
5.1 Kontroll- og overvåkingsprogram	7
5.2 Overvåking.....	7
5.3 Kvalitetssikring av målingene	7
6 Støy.....	7
7 Rapportering	8

1 Tillatelsens ramme

Tillatelsen gis i forbindelse med etablering av sjøvannsledning for produksjon av fjernvarme i Bragernesløpet i Drammenselva.

Tillatelsen omfatter mudring av inntil 150 m³ sediment innenfor ca. 30 m² i Drammenselva (gbnr. 113/1167) i Drammen kommune.

Det tillates ikke å gjennomføre arbeider i vassdraget dersom turbiditetsmålere er ute av drift. Det skal etableres en omsluttende partikkelsperre rundt tiltaksområdet mens det pågår gravearbeider i elva eller i strandsonen.

Mudrede masser skal leveres til godkjent mottak med tillatelse etter forurensningsloven.

Av hensyn til friluftsliv og rekreasjon tillates det ikke å mudre i perioden mellom 15. mai og 15. september.

Drammen Fjernvarme AS (heretter kalt tiltakshaver) er ansvarlig for at alle vilkår i denne tillatelsen overholdes.

2 Generelle vilkår

2.1 Gjennomføring av tiltak

Det forutsettes at tiltaket gjennomføres som angitt i søknaden dersom ikke annet fremgår av tillatelsen, andre vedtak eller på annen måte er avklart med Statsforvalteren. Vesentlige endringer i forutsetningene i forhold til det som er oppgitt i søknaden tas opp med Statsforvalteren i god tid før endringene vil bli gjort gjeldende.

2.2 Sikring av tiltaksområdet

De deler av tiltaksområdet hvor det aktivt utføres arbeid på land, skal holdes avsperrert og ikke være tilgjengelig for allmennheten.

2.3 Varsling av tiltaksgjennomføring

Tiltakshaver skal varsle Statsforvalteren senest 1 uke før tiltaket settes i gang og når tiltaket er avsluttet.

2.4 Ansvar for overholdelse av vilkår i tillatelsen

Tiltakshaver er ansvarlig for at vilkårene i tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere vedkommende som skal gjennomføre tiltakene om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidet.

2.5 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3 til 7. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom uttrykkelig regulering i vilkårenes pkt. 3 til 7.

2.6 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra arbeidene, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter tiltakshaver å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt grenser for.

2.7 Endring av vilkår

Statsforvalteren kan oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen, sette nye vilkår, og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake, dersom vilkår gitt etter forurensningsloven § 18 er til stede. Statsforvalteren har på samme grunnlag rett til, på ethvert tidspunkt, å stoppe arbeidene.

2.8 Plikt til forebyggende vedlikehold

Tiltakshaver skal sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal kunne dokumenteres.

2.9 Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning, plikter tiltakshaver så langt det er mulig uten urimelige kostnader å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Tiltakshaver skal så snart som mulig informere forurensningsmyndigheten om forhold som kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare. Akutt forurensning skal varsles i henhold til vilkår 3.4.

2.10 Internkontroll

Tiltakshaver plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette¹. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at utøvende entreprenør

¹ Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996 nr. 1127

overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Tiltakshaver plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Tiltakshaver plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til akutt forurensning følger av vilkår 3.1.

2.11 Hensyn til friluftsliv og naturmiljø

Ved gjennomføring av tiltaket må tiltakshaver tilpasse arbeidet og ta hensyn til friluftsliv og naturmiljø i området.

2.12 Tilsyn

Tiltakshaver plikter å la representanter fra forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

3 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

3.1 Miljørisikoanalyse

Tiltakshaver skal gjennomføre en miljørisikoanalyse, og vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på virksomhetens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Tiltakshaver skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

3.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal tiltakshaver iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Tiltakshaver skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

3.3 Etablering av beredskap

Tiltakshaver skal på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som tiltaket til enhver tid representerer.

3.4 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift². Tiltakshaver skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren i slike tilfeller. Kystverket er rette myndighet for akutt forurensning, og skal kontaktes på følgende telefonnummer: 33 03 48 00, eller e-post: vakt@kystverket.no.

4 Mudring

4.1 Gjennomføring av mudring

Opptak av masser skal gjøres på en måte som minimerer spredning av forurensning, og skal gjennomføres så skånsomt som mulig med de beste tilgjengelige teknikker (BAT). Det skal velges en mudringsteknologi som gir lite spredning av sedimenter, og som er optimal med hensyn til vanninnhold for videre håndtering av massene. Teknologien skal vurderes ut fra sedimentenes beskaffenhet og videre håndtering, og skal også vurderes underveis i arbeidet. Kriterier for bytte av teknologi skal beskrives i internkontrollen.

Mudring skal gjennomføres mest mulig skånsomt under rolige strøm- og vindforhold for å begrense spredningen av partikler i mest mulig grad. Mudring skal ikke foregå i perioden mellom 15. mai og 15. september.

Det tillates ikke å gjennomføre arbeider i vassdraget dersom turbiditetsmålere er ute av drift. Det skal etableres en omsluttende partikkelsperre rundt tiltaksområdet mens det pågår gravearbeider i elva eller i strandsonen. Partikkelsperre må etableres på en slik måte at den ikke fungerer som et vandringshinder for fisk eller andre akvatiske organismer.

Dersom det påtreffes avfall i mudrede masser, skal dette sorteres fra og leveres godkjent avfallsmottak.

Mengder og tidspunkt for opptak av masser, samt mudringsdybde og mudringssted skal loggføres og rapporteres, jf. vilkår 7. Oversikten skal være tilgjengelig for forurensningsmyndigheten.

Dersom det oppstår avvik under arbeidene, må dette journalføres og rapporteres i henhold til vilkår 7. Det må fremgå tydelig hvilke avbøtende tiltak som har blitt iverksatt.

4.2 Håndtering av mudrede masser

Eventuell avvanning av mudrede masser må foregå slik at partikler ikke spres og det må etableres systemer for å sikre at avvanningen ikke er til skade eller ulempe for miljøet. Dersom vann fra avvanning skal slippes tilbake til Drammenselva, må det slippes tilbake til elva innenfor etablert partikkelsperre.

² Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

Mudrede masser må oppbevares i tette oppsamlingsarrangement til massene er blitt karakterisert. Transport og håndtering av masser skal gjøres slik at det blir minimal spredning av forurensning. Eventuelt søl skal loggføres og rapporteres i henhold til vilkår 7.

Mudrede masser skal leveres til godkjent mottak med tillatelse etter forurensningsloven.

5 Kontroll og overvåking

5.1 Kontroll- og overvåkingsprogram

Det skal gjennomføres kontroll og overvåking av mudringsarbeidene i henhold til et kontroll- og overvåkingsprogram. Kontroll- og overvåkingsprogrammet skal inngå i internkontrollen.

5.2 Overvåking

Tiltakshaver skal ha en tilstrekkelig turbiditetsovervåking til å avdekke eventuell spredning av forurensning i forbindelse med gjennomføring av tiltaket.

Under anleggsperioden skal det kontinuerlig tas prøver/målinger av:

- Turbiditet i minst en referansestasjon som ikke er påvirket av mudringsarbeidene.
- Turbiditet i minst en målestasjon som er påvirket av mudringsarbeidene og som maksimum ligger 50 meter fra tiltaksområdet.

Måleprogram for turbiditet skal inngå i kontroll- og overvåkingsprogrammet.

Hvis turbiditeten overstiger 10 NTU over referansenivået i 20 minutter må tiltaket stanses til turbiditeten har gått ned under grenseverdien og problemene som førte til spredningen er løst. Ved teknisk stopp i turbiditetsmåler må arbeidet stanses.

5.3 Kvalitetssikring av målingene

All prøvetaking, behandling og analyse skal utføres etter Norsk Standard (NS). Dersom NS ikke finnes, kan annen, utenlandsk/internasjonalt standard benyttes. Laboratorier/tjenester med relevant akkreditering skal benyttes der dette er mulig.

6 Støy

I anleggsfasen skal tiltakshaver etterleve støykrav gitt i *Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging* (T-1442/2021).

7 Rapportering

Det skal føres logg over resultater fra tiltaket og eventuelle uønskede hendelser og korrigerende tiltak.

Sluttrapport

En rapport fra arbeidet skal sendes Statsforvalteren senest 6 uker etter at tiltaket er avsluttet.

Rapporten skal inneholde:

- Beskrivelse av tiltaket og utført arbeid.
- Beskrivelse av uønskede hendelser som har oppstått under arbeidene, og hvilke avbøtende tiltak som har blitt iverksatt.
- Angivelse av mudret området (angitt på kart med koordinater), mudringsdybde, tidspunkt for mudring og mengde masse mudret.
- Beskrivelse av erfaring med utstyr, teknologi osv.
- Resultater fra turbiditetsmålinger.
- Dokumentasjon på levering av masser til godkjent deponi/behandlingsanlegg etter forurensningsloven. Mengder og tidspunkt for levering må være inkludert.

Vedlegg 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Trikloreren	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen

Alkylfenoler og alkylfenoletoksyler

Nonylfenol og nonylfenoletoksyler	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksyler	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl. salter av PFHxS og relaterte forbindelser	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner

PAH

Ftalater

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP

Bisfenol A

BPA

Siloksaner

Dodekametylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5

Benzotriazolbaserte UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350
